

Nr 391

Av herr **Ståhl m. fl.**, om nedsättning av statsbidraget till grundsjukpenning, m. m.

Som vi framhållit i andra denna dag väckta motioner är det i syfte att nå bättre balans i budgeten utan användande av det av regeringen aviserade förslaget om kraftigt skärpt beskattning nödvändigt att minska statens utgifter. En kostnadspost, som härvid bör kunna något minskas utan nämnbärdade olägenheter, är den mycket omfattande statliga bidragsgivningen till finansieringen av den allmänna sjukförsäkringen.

Av de olika statsbidrag, som utgår till sjukförsäkringen, synes bidragen till grundsjukpenning och läkarvård vara de bidragskategorier, där en viss nedsättning bör kunna göras. En nedsättning här rör nämligen finansieringen av en förmån, som gäller samtliga till sjukförsäkringen anslutna. Någon viss, begränsad grupp skulle då inte beröras utan alla skulle behandlas lika. Statsbidragen till dessa förmåner utgår enligt gällande grunder med 50 % av sjukassornas kostnader. En nedsättning av bidragsandelen till 40 % skulle medföra en besparing i statsverkets utgifter med 29 milj. kronor. Vi föreslår att en sådan minskning i statsbidraget nu beslutas.

Ett speciellt statsbidrag inom den allmänna sjukförsäkringen som vid upprepade tillfällen varit under diskussion är bidraget till läkemedel. Enligt nu gällande grunder utgår statsbidragen såsom ett schablonmässigt beräknat bidrag av kronor 1,15 per medlem och år. För sjukassornas kostnader är reglerna för prisnedsättningen å läkemedel avgörande. Denna utgår å alla läkemedel, som utgör apoteksvara eller innehåller gift av första klassen, och utgör hälften av det belopp, varmed priset å läkemedlet överstiger tre kronor. Vid vissa sjukdomar av långvarig och allvarlig natur tillhandahålles läkemedel kostnadsfritt. Förmånerna avser läkemedel, som inköpes på svenskt apotek och varå recept utfärdats av läkare.

En väg att minska sjukassornas och därmed även statsverkets kostnader är att höja det karensbelopp som den enskilde själv har att betala. Detta är som förut sagts tre kronor. Förslag har tidigare framförts om att höja detta belopp till fem kronor. Även andra konstruktioner har varit uppe i den tidigare diskussionen. En väsentlig vinst med en höjning av karensbeloppet är, att antalet recip skulle nedgå och således en viss administrativ avlastning och förenkling erhållas. Kostnadsbesparingen för sjukassorna genom att höja karensbeloppet till fem kronor har tidigare beräknats till 6 milj. kr.

En ändring av grunderna för prisrabatteringen på läkemedel bör av tekniska skäl åtföljas av att det särskilda statsbidraget om 1 krona 15 öre per medlem och år slopas. Kostnaderna för detta statsbidrag är 6,5 milj. kr. Genom att höja karensbeloppet för de prisrabatterade läkemedlen till fem kronor, skulle sjukförsäkringskostnaderna kompenseras för indragningen av statsbidraget. Vi föreslår att karensbeloppet höjes till fem kronor och att samtidigt det schablonberäknade statsbidraget till läkemedelsersättningen utgår. Besparingen för statsverket blir 6,5 milj. kr.

Statens bidragsandel till finansiering av sjukförsäkringskostnader är reglerad i sjukförsäkringslagen. De av oss föreslagna nedsättningarna i statsbidragen kräver ändring i 41 § lagen om allmän sjukförsäkring. Vårt förslag om höjning av karensbeloppet för fria läkemedel förutsätter ändring i förordningen angående kostnadsfria eller prisnedsatta läkemedel. Vi föreslår nedan att riksdagen fattar beslut om ändringar i sagda författningsrum i av oss angiven innebörd.

Sjukförsäkringskostnaderna löper per kalenderår. Det är emellertid tekniskt möjligt att genomföra en nedsättning i statsbidragen per den 1 juli. Regleringen av sjukförsäkringskostnader sker i efterhand och kan genomföras med beaktande av att statsbidraget för halva räkenskapsåret utgått med reducerad andel. Vi föreslår därför att författningsändringarna träder i kraft den 1 juli 1959.

Med hänsyn till att sjukförsäkringskostnaderna hittills löpt med överskott — under de första åren ca 70 milj. kronor per år, nu mindre — bör den häri föreslagna nedsättningen av statsbidragen inte föranleda någon justering av avgifterna. Vi vill tillägga, att vi här bortsett från de överskott som fonderats centralt, den allmänna, sjukförsäkringsfonden, och som vid utgången av år 1958 beräknas uppgå till ca 230 milj. kronor.

De här väckta förslagen medger en sänkning av statsbidraget till sjukförsäkringskostnaderna med 35 milj. kr. Statsbidraget kan för budgetåret 1959/60 således minskas från 265 till 230 milj. kronor. Yrkande härom framföres i särskild motion.

Med hänvisning till det anförda hemställas,

1. att riksdagen måtte för sin del besluta att med giltighet fr. o. m. den 1 juli 1959
 - a) statsbidraget till grundsjukpenning samt till läkarvård och tandvård bestämmas till 40 procent av kostnaderna,
 - b) det särskilda statsbidraget till läkemedelsersättning slopas och
 - c) karensbeloppet för prisnedsatta läkemedel bestämmas till fem kronor, samt

2. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig författningstext.

Stockholm den 27 januari 1959

Ebbe Rydén

Sven Antby

Manne Ståhl
Henning Gustafsson
i Skellefteå